

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XXI. évfolyam, 109. szám

2018/2.

Miénk a vidék

I dén családok éve van, miért ne lehetne a következő esztendőt a vidék évének vagy a falu évének szentelni. Saját magunk vagyunk felelősek a saját sorsunkért. De vidéken ma már ez kevésnek bizonyul. Sokkal erőteljesebb összefogásra van szükség, és kormányzati támogatásra is.

Miután magam is több fontos szervezet munkájában veszek részt, azt tapasztalom, hogy például a Falu-fejlesztési Társaság, az Országos LEADER Központ vagy a Települési Önkormányzatok Szövetsége eredményesen működik. Áldozatos munkát végeznek a vidékért. Csakhogy ezek a szervezetek egymástól elszigeteltek. Üljenek le egy asztal köré és „beszéljenek” egymással! Közös meg kell vizsgálni a problémákat és fel kell vázolni a megoldási javaslatokat, hogy a vidék hosszútávon megmaradjon.

Hallani, hogy nem lesz majd polgármester a kétezer fő alatti településeken. Most még nem tudjuk, valós-e ez a felvetés, de szerintem nem is a polgármester pozíciója a lényeg, hanem az, hogy lesznek-e a faluban lakók, akiket polgármesterek irányítsanak. Szembe kell nézni a tényekkel: a vidék elöregszik, csökken a vitalitása. Éppen az kerül veszélybe, amit hajdanán Bercitől tanultunk, hogy a parasztember okos és előrelátó volt, élete minden részletét megtervezte.

Mára parasztembert is nehéz találni vidéken. A falusi emberek átvették a városi életformát, mindent a Tescóban vásárolnak, egyébként meg ülnek a tévé előtt. Vissza kell fordítani ezt a folyamatot, hogy megmaradhasson a vidék. Ehhez keresek szövetségeseket köztetek, vidékfejlesztők, falugondnokok között. Hiszen a vidék a miénk.

Dicső László polgármester
Alsómocsolád

(A Kemény-díj átadásán elhangzott beszéd szerkesztett változata.)

Bródy János: Te kit választanál?

(István, a király – részlet)

*Valakinek holnap le kell győzni a sötétséget
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap át kell írni a régi meséket
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap meg kell váltani ezt a világot
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap le kell tépni magáról a láncot
Ó, mondd, te kit választanál?*

*[: Segítsetek, segítsetek
Segítsetek, segítsetek
Segítsetek, segítsetek
Segítsetek, segítsetek:]*

Mondd, te kit választanál?

*Valakinek holnap le kell mondani hivataláról
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap át kell venni a korona ékszerét
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap le kell tennie végül a fegyvert
Mondd, te kit választanál?
Valakinek holnap meg kell válni az életétől
Mondd, te kit választanál?*

Fotó: Szent Tibor

CIVILEK

Valamikor nem is olyan régen berkeinkben a civil valami olyasmit jelentett, hogy nem egyenruhás, nem hivatalos, nem állami. Civil volt a szülő a tanárhoz, a páciens az orvoshoz, a lakos a vízvezeték szerelőhöz, az olvasó az irodalmárhoz képest. És civil volt a laikus a hivatásoshoz és a klerikushoz képest. A „civil a pályán” azt sugallta, hogy a civilnek a pályán kívül van a helye. Aztán valamikor a nyolcvanas évek második felében megjelent a „civil kurázszi”, kurázsiból addig inkább csak a *Kurázszi mamát* ismertük.

Ma már eléggé más a helyzet. Mondhatnám a valahai lajostizsei párttitkárral együtt, aki így panaszkodott nekem (szociográfus elvtársnak) 1983-ban, hogy „nagy kavár van ám itt a fejekben!”. Elég csak beírni a Google-ba, hogy „civil”, és már az első tízben ilyenek keverednek-kavarognak, hogy „Civil Rádió”, „nonprofit szervezetek”, „közérdekű önkéntesség”, „külföldről támogatott civil szervezetek” és, hogy „tizennégy civil szervezet a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult, hogy állapítsa meg, a civilelles 'külföldi támogatásokról' szóló törvény sérti a civil szervezetek alapvető jogait”. A második húszban már felbukkan „Soros civiljei”. Ha pedig egymás mellé beírjuk, hogy „Soros” és „civil”, hatszázezer (!) körül alakul a találatok száma. Mindenből a kevésbé tájékozottak közül eléggé sokan arra következtethetnek jobb esetben, hogy vannak jó és rossz civilek, rosszabb esetben arra, hogy minden civil gyanús, legrosszabb esetben pedig, hogy Soros-ügynök. Az árnyaltabban gondolkodók azon medíthathatnak, hogy vajon a Soroshoz (sorosan vagy párhuzamosan kapcsolt) civilek között lehet-e rendes ember, és fordítva, akadhat-e, például a rendes keresztények között, rendes civil.

Engedtettsék meg, hogy nekem minderről – mentségemre: szakmai ártalom okán – Kemény Bertalan és az ő civiljei jussanak eszembe. Egy 1948 és 1961 között működő földalatti katolikus közösség Kemény javaslatára Kolhoz Deinek (a fiatalok kedvéért: Isten szövetkezetének) nevezte el magát. Itt született 1950-ben a Kolhoz Dei című 12 sűrűn gépelt oldalból álló program-irat. Tulajdonképpen vitairat, amelyet több csoportban, több alkalommal meg is vitattak erdei tisztásokon. Mottója a „mindnyájan egyek legyenek” (Jn 17,21) volt, a bevezető idézet pedig Newman kardinálistól: „Tudjuk, hogy az Isten szolgálata tökéletes szabadság s nem szolgaság”. Az alapozó tézis – a munkáspapságot támogató Suchard érsektől ihletve – ekképpen szólt: „az individualizmus és a kollektizmus egyaránt helytelen, és megoldást a kettőt egyesítő vallásos lelkület kínálja, az evangélium forradalom: követel és megvalósít egy új társadalmi rendet”. Családos civilek harmadrendi szellemű közössége volt a Kolhoz Dei, mely a közösség egyik emlékező tagja szerint „a társadalom orra alá dörgölte, hogyan nyilvánul meg az együtt érző szeretet a keresztény társadalomban”.

Itt most búcsút kell vennünk a Kolhoz Deitől. (Az érdeklődők megtalálhatják a folytatást honlapomon: kamarasistvan.eoldal.hu/tanulmányok/vallás). 1961-ben Kemény Bertalan két évet kapott az „Isten szövetkezte”, hivatalosan államellenes összeesküvés miatt. Ezután nagyon sokáig a legnagyobb titokban lappangott a Kolhoz Dei. Érthetően, hiszen

a munkások körében folytatott missziót és pasztorációt célul kitűző program még a nyolcvanas években is életveszélyes lett volna szerzőire. És Keménynek volt mit féltetnie. A rendszerváltás után pedig úgy tűnt, hogy egészen más foglalkoztatta: országos méretű közösségfejlesztő tevékenysége. Csakhogy szerintem ez is a Kolhoz Dei vetéséből nőtt ki. Például a falugondnokok, akik – mint belső energiákból fakadó öntevékenységet serkentő kovász – tönkrement, szétesett, talajt vesztett közösségeket delejezték életre. Kemény az általa legfőbb akadálnak diagnosztizált umbiliscskópia (köldöknézés) és ventritaxia (hasraütés) helyett elkezdett beszélgetni a falusi emberekkel, kikérdezte az életüket, gondjukat-bajukat, és lassanként kialakult benne, hogy a probléma lényege az elszigeteltség, hogy „nem jó az embernek egyedül”. Organikus és „méretarányos” közösségekkel kapcsolatos elképzelése, melyek között a család, a komaság mellett a vallási kisközösség is szerepelt, úgy vélem, egyértelműen a Kolhoz Dei öröksége. Homálybogarás című könyvecskéjében mintegy végrendeletként írta: „A Teremtő alapvető gondolata az emberről, hogy nem nélküli az alapvető, működő elemi emberi közösséget. Tehát ezért az ítéleten 'csak' embervoltunk kérték számon. De az nagyon. Alamizsnával, jótékony egyletekkel, bármilyen jó társadalombiztosítással és törvényekkel problémáink megoldhatatlanok. A megoldást nem tudom, de mindig gyötör a lelkiismeret szava, ha hajléktalant, ha magányos szenvedőt, ha elemi szükségleteit nélkülöző 'atyámfiait' látok.” Mindebből számomra bizonyosság, hogy hetvenkilenc éves korában Isten szövetkezetének szövögetője akarva-akaratlan visszatért az origót jelentő Kolhoz Deihez.

Kemény Bertalan és számos civilje közösség-építő munkásságát megismerve örömmel töltött el, ha megtaláltam őket keresztény berkeinkben is. Mindenféle pályán, Isten Kolhozának (=Országának) önkénteseiként. Így lehet a civilség jelentése egyre inkább emberbarátság, jószolgálat, közösségbogarás, felebarátság, emberhalászat, Ország-építés.

Lássuk be, ez a mostani civilek elleni hadjárat Isten szövetkezetét sem kíméli.

Kamarás István OJD

(Megjelent az Egyházforum című internetes portál Világ-nézet rovatában)

Kishegyes díszpolgára

A Kishegyes újraterelítésének 249. évfordulója alkalmából szervezett községi ünnepségen, 2018. március 24-én díszpolgári címet kapott Zsidai Erzsébet, a Nők Kishegyesi Fórumának elnöke. Az örömteli eseményről bővebben következő lapszámunkban írunk majd.

Alsómocsoládon idén több elismerést adtak át

Kemény Bertalan-díjasok lettek

Idén 10 éves a Kemény Bertalan-díj, ezért a díjbizottság most 10 falugondnoknak és 10 vidékfejlesztőnek adományozott emléklapot és díjat. Az ünnepséget Alsómocsoládon rendezték meg 2018. március 2-án.

A Falufejlesztési Társaság Kemény Bertalan Emléklapot adományozott Stadler Jánosnak, Borota település tanyagondnokának.

Stadler János 15 éve Borota község tanyagondnoka. Az emberek és a falu gondját ismeri, a helyiek bizalmát élvezi. Lelkiismeretesség, jó kapcsolatteremtő képesség, szociális munkára termettség jellemzi. Kiemelkedő szakmai munkáját az elmúlt évek alatt és jelenleg is nagy felkészültséggel, becsületesen végzi. Az ellátottakkal való kapcsolata kiváló, körültekintően bánt az idősokkal, udvarias, segítőkész. A nevelési és oktatási intézményekkel folyamatos és jó kapcsolatban van, közvetlenségével, gyermekszeretettel munkáját maximálisan ellátó, együttműködő személy. A közösségi munkában is példásan helytáll, a települési programok aktív résztvevője és segítője, hatékonyan vesz részt a község kulturális és egyéb rendezvényeinek előkészítő munkájában. A település civil szervezeteivel is jó kapcsolatot ápol. Feladatvállalásaira kivétel nélkül minden alkalommal lehet számítani.

A Falufejlesztési Társaság Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjat adományozott Császár Jánosnak, Csólyospálos tanyagondnokának.

Császár János 2010. december 1-je óta látja el Csólyospáloson és környékén a tanyagondnoki feladatokat, nyolcadik éve járja a tanyavilágot nap mint nap. Többek között ebédet szállít, viszi a védőnőt a kisgyermekes családokhoz, az időseket orvoshoz, szűrővizsgálatok-

ra. Kiváltja a gondozottak gyógyszereit, bevásárol nekik. Bel- és külterületen egyaránt ügyel a közbiztonságra, probléma esetén azonnal értesíti a körzeti megbízottat és a polgárőrséget. Részt vett a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének Kiskert programjában, melyben választása alapján 7 család kapott rezisztens csemegeszőlőt termesztésre.

Szakmai tevékenysége mellett kiemelkedően aktív közösségi munkát is végez. A Csólyospálosi Tamburás Együttesnek és a polgárőrségnek is tagja. A települési rendezvények rendszeres és aktív résztvevője, önkéntesként mind magánszemélyek, mind a civil szervezetek bármikor számíthatnak a segítségére. Éjjel és nappal, valamint hétvégén is elérhető, ezzel is bizonyítva, hogy feladatát nem egyszerű munkának, hanem szolgálatnak tekinti. Előnye a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete felügyelőbizottságának és szakmai tapasztalatával segíti, fejleszti az egyesület munkáját. Mindennapi tevékenységét a pontosság, személyes hozzáállás, a megbízhatóság, az áldozatkészség, az empátia jellemzi. Nemcsak az idősek, de a nagycsaládosok és szegény sorban élők iránt is kitűnik figyelmessége, a rászoruló felé megnyilvánuló karitatív érzékenysége és szakmai elkötelezettsége.

A Falufejlesztési Társaság Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjat adományozott Dr. Duró Annamária egyetemi doktor-nak.

Dr. Duró Annamária a Szegedi Tudományegyetem tanára, egyetemi doktor, a földrajztudomány kandidátusa. Először a Szeged környéki tanyavilágot kutatta, majd az MTA Regionális Kutatóközpontjában az önállósult tanyaközségeket, külföldön pedig Lengyelországban a szóróvízfalvakat, tanyákat. A falu- és tanyagondnoki képzések oktatója 1998 óta, a képzések programjának egyik kidolgozója Kemény Bertalan mellett. Falu- és tanyagondnok generá-

ciók nőttek fel alapos és lelkiismeretes oktatómunkája alatt. A falugondnoki olvasókönyvben, A falugondnokok jegyzetében és a Falugondnoki Hírlevélben is találhatók írásai, valamint a falugondnokságról szóló filmben is megszólalt a tanyavilágot bemutatva. Egyetemi munkájában a falu- és tanyagondnokságról mindig beszél, és a hallgatókat ösztönzi falu- és tanyagondnokságot bemutató szakdolgozatok írására.

A Falufejlesztési Társaság Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjat adományozott Dús Ildikónak, Magyardombegyház társadalmi megbíza-

tású polgármesterének.

Dús Ildikó eredeti szakmáját tekintve szociális munkás, aki 2006 óta Magyardombegyház társadalmi megbízatású polgármestere. Megválasztása után szembesült azzal, mekkora adóssága van a falunak, amit a megszorításokkal sem sikerült kompenzálni.

2011 tavaszán az akkori közmunkások elkezdtek művelni pár gazdátlan, elhanyagolt portát, amibe cirkot vetettek. A 2012-ben indult Start közmunkaprogram lehetőséget biztosított arra, hogy minél több embert bevonjanak a munka világába, és kezdetét vette a megtermelt cirokból a seprűkötés, majd a szőnyegszövés, szappankészítés, és kialakításra került egy kisebb varroda is. A megtermelt áruk megjelentek a környék piacain, így az önkormányzat bevételi forrásai emelkedni kezdtek. A bezárt óvoda konyháján sajtgyártásba kezdtek, egyre többen végeztek el sajt-készítő tanfolyamot.

Az önkormányzat törekvéseit látva egyre több helyi kapcsolódott be a mezőgazdasági termelésbe, és szépen lassan a magyardombegyházi önkormányzat rendezte adósságait, vissza tudta vásárolni korábban eladott intézményeit. Mindez annak köszönhető, hogy Ildikó nem adta fel, és a településbe, a magyar vidékbe vetett hite miatt képes volt jobbá, szebbé, élhetőbbé tenni Magyardombegyház községet.

A falugondnoki szolgáltatás megújításának lehetőségei

Műhelymunka Mezőhegyesen

Az EFOP-5.2.2-17-2017-00004 Falugondnokság határok nélkül – A falugondnoki szolgáltatás megújításának lehetőségei hálózati együttműködések által című pályázati program keretén belül 2018. március 8-án műhelymunkát rendeztünk Mezőhegyesen.

Az évente hat alkalommal szervezett műhelymunka a tapasztalatcserét, az egymástól tanulást, a jó és rossz gyakorlatok megismerését teszik lehetővé. Az első téma: a „Kemény Bertalan által kitalált falugondnokság feladatai – eltérések a kezdetektől a napjainkig” volt.

Mitykó Zsolt, Mezőhegyes polgármestere a település és a mezőhegyesi tanyagondnokság bemutatása után átadta a szót Schwarcz Gyöngyinek, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet munkatársának, aki a pályázat keretében megvalósuló kutatást ismertette. A Nemzetstratégiai Kutatóintézet munkatársai megvizsgálják a Magyarországon működő szolgálatokat feladatellátás, finanszírozás és feladatszervezés szempontjából, illetve igyekeznek összegyűjteni a falugondnokok szolgáltatásuk megreformálásával kapcsolatos elképzeléseit. A bevont külföldi partnerek segítségével Erdélyben is felméri a szolgálatok tartalmi elemeit és pénzügyi hát-

terét, tanulmányozzák az adaptálható jó gyakorlatokat.

Ezután Tóth Márta, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Bács-Kiskun megyei területi felelőse vezette a szakmai műhelyt, ahol több falu- és tanyagondnok, polgármester, jegyző mutatta be a tanyagondnoki munkát. Például Bálint László ásoshtalmi tanyagondnok, az egyesület elnöke; Pósa István, a mezőhegyesi majorok egyik gondnoka; Ambrózfalváról Borka Nóra, a település volt falugondnoka; Farkas Márta ceglédi tanyagondnok, Bozóki Imre mórashalmi nyugdíjas tanyagond-

nok, Szentmihályi Ferenc, Mezőhegyes jegyzője, Csáki Béla, Fülöpjakab nyugdíjas polgármestere, Dús Ildikó, Magyardombegyház polgármestere. Megállapították, hogy egyre sokoldalúbb felkészültségre van szükség. Kitért a virtuális, települési térben kell gondolkodni. A falugondnokság erősödő korlátok közé van szorítva: bővülnek az adminisztrációs terhek, állandóan változnak a rendeletek. Nagyon fontos feladat a tudás átadása, a tudás bővítése. Ma nagyobb önállóságot vár el ez a szerep, a sokféle feladat, mint korábban.

Kovács Edit

Hírek

Ballószögi találkozó

Április 26-án Ballószögön lesz a következő falugondnoki találkozó, ahol a település életével, tanyagondnokaival ismerkedhetünk meg. A rendezvény résztvevői hírt kapnak az új tanyapályázatról is.

Képzés Bodrogon

Áprilisban a Somogy megyei Bodrogon lesz továbbképzés „Amit tudni kell a baleset-megelőzésről és az elsősegélynyújtás korszerű elméletéről és gyakorlatáról” címmel.

A résztvevők képessé válnak az azonnali segítségnyújtásra kompetenciájuknak megfelelően.

Az elmúlt évtizedek tapasztalatai bebizonyították, hogy a falugondnoki szolgálatokra nagy szükség van. Most olyan országos kutatás indul, amely azt a célt szolgálja, hogy kiderüljön, hogyan lehetne még jobbá tenni a falugondnokságokat.

Csörszné Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza közti Egyesületének vezetője arról tájékoztatta lapunkat, hogy 50 millió forint pályázati támogatást nyertek a kutatás megvalósítására. A projektben erdélyi és vajdasági partnerek is részt vesznek. A kutatást a Nemzetstratégiai Kutatóintézet végzi. Hazánkban és a határon túl működő valamennyi falugondnokságot megkeresik. Megvizsgálják, hogy mennyit változtak az elmúlt évti-

zedek alatt, összehasonlítják működésüket. Azt is, hogy tudják a települések fenntartani, mire elegendő az állami támogatás.

A kutatás célja az is, hogy fényt derítsen arra, milyen jó tapasztalatokat vehetnek át egymástól a szolgálatok. Első körben valamennyi falugondnok elektronikus levélben kap kérdéseket. Válaszaik alapján választanak ki száz magyarországi és száz erdélyi falugondnokságot, amelyeket tovább vizsgálunk a szakértők, abban bízva, hogy ezeket összegezve körvonalazódik, milyen úton folytassák a munkát a falu- és tanyagondnokok. *(Megjelent a Petőfi Népe 2018. március 19-i számában)*

V. P.

Továbbképzések

Tanyasegítők – A falu- és tanyagondnoki munkáról a helyetteseknek

Ha szükséges a falu- illetve tanyagondnok helyettesítése, az őt helyettesítő személyeknek is tisztában kell lenniük a falugondnoki munka lényegével, hogy szakszerűen tudjanak helyettesíteni. A képzési program tematikája a falu- és tanyagondnokok helyettesítői számára kíván használható elmélet és gyakorlati ismereteket adni.

Helye: Kecskemét, Irinyi u. 17.

Ideje: 2018. május 19., június 2., június 9., június 16., június 30. csütörtökönként 9.00–16.30

Idősgondozással kapcsolatos ismeretek

A képzési program tematikája öt tudomány-terület időseket érintő feldolgozásával kíván használható elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket adni.

Helye: Kecskemét, Irinyi u. 17.

Ideje: 2018. május 9, 23, június 6, 13-án szerdánként
Naponta: 9.00–16.30

A képzésekre várunk még jelentkezőket!

Tanfolyam a Népőiskolán

Minden évben a Lakitelek Népőiskola ad otthont a falugondnoki képzésnek. A legutóbbi egyhetes tanfolyamon Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest és Baranya megye 25 új falugondnoka vett részt. A bentlakásos képzésen igazi közösségé kovácsolódtak a falugondnokok, akik a jövőben bármikor számíthatnak egymás segítségére – nyilatkozta lapunknak Csörszné Zelenák Katalin, a tanfolyamot szervező Falugondnokok Duna-Tisza

Közi Egyesületének ügyvezetője. Elmondta: az új gondnokok többsége már bejáratott szolgálatot vesz át. Hét gondnok azonban új szolgálat indításában vesz részt. Szerencsére egyre több falusi önkormányzat látja be, hogy erre a támogató feladatellátásra nagy szükség van. Így az egyesület 20 éves fennállása alatt 13-ról 254-re bővült a falugondnoki szolgálatok száma. *(Megjelent a Petőfi Népe 2018. március 6-i számában)*

Vajda Piroska

Rózsa Zoltánnal a szatymazi tanyavilágban Itt kezdődik minden...

Hajnal van, amikor Rózsa Zoltán Szatymazon megnyitja a Gondozási Központ zárját és a nagy tolókaput lendületesen húzza el. Siet, bár nincs késésben. Odakint a tanyákban, a sándorfalvi oldalban, a jánosszállási sarokban már várja egy öreg néni és két kisiskolás. Megannyi tennivaló cikázik a fejében. Rengeteg helyen várják ma is, hiszen sokak számára csak ő jelenti a külvilággal a kapcsolatot. Ebédet, gázpalackot, tejet, kenyeret, gyógyszert, a tápboltból mindent, ami kellhet a tanyákra, ma is ő szerez be. Én pedig egy napra vele tartok.

„Amikor vége lett a mezőörségnek és egy mezőőr is elég volt már itt Szatymazon, akkor lehetett választani, hogy hivatalba kerüljek, vagy jöjjenek ide a tanyákba. Én itt születtem és a tanya úgy a vérembe ivódott, hogy úgy döntöttem, hogy a gyerekkoromtól ismert régi öregek mellé szegődöm. Ennek már 15 éve és nem bántam meg – hagyjuk magunk mögött a köves utat. – Úgy ismertem én itt mindent már gyerekként, hogy nagyon újat nem igen tud mutatni senki. Apai nagyszüleim a szegedi Alsótanyákon éltek. Vér papáék meg itteniek voltak és a szüleim itt telepedtek le. Először egy olyan házban laktunk, amiben egy tanyasi bolt is volt, aztán lett anyáméknak saját háza. Itt nevelkedtem ezen a tájon, ide jártam iskolába, majd megmutatom azt a fenyőfát, ami alatt lefénycépeztek. Az a nagy fa még mindig megvan. Ott áll most is. Sok tanya volt itt akkoriban és rengeteg gyerek, akik az én időmben is még a Klebelsberg-féle iskolákba jártak. 1968-ban volt az utolsó évfolyam, aztán kiüresedtek az iskolák, a tanítók beköltöztek a faluba.”

Jó nyolc kilométert autózunk, mire elérjük Kati néni tanyáját. Kint áll a tanya előtt, már vár bennünket. Tudja, hogy Zolika – ahogy ő hívja vadász barátomat – sohasem késik. Kati néni beszáll és megörül az új ismeretségnek. Hamar mesél is a régi tanyavilágról, miközben elindulunk két kisiskolásért. Már éppen elérnénk a kövest, amikor a két kis utasunkért fordulunk le egy tanya bejárójába. Ebbe az oldalba nem jön az iskolabusz, mert itt a jánosszállási sarokban csak ők vannak kicsik, így külön, egy terepjáróval érkeznek a suliba.

A faluban nagy a sürgés-forgás, amott pedig a polgármester, Barna Károly is feltűnik. Kalapos, nagy bajuszú ember lép elő, aki nem rest és üdvözlözi Zolit. Elfogadják a szatymaziakat. Sokat dolgozik, barackozik ő is, mint megannyian itt, bár hol kevesebb, hol több fát ültetnek az emberek. S mondják, hogy a saját munkájából most kicsit visszavett, hogy a falu érdekeit tudja képviselni, hogy az idejét ne az egyiktől, vagy a másiktól vegye el, mert abból nem lenne semmi se.

Sok idő aztán nincs, mennünk kell tovább, mert Katikát vinni kell a következő tanyába, ahol két kisöreg várja, hiszen kedd van és segíteni kell mosakodni. „Zolikám! A kávéját, majd visszafelé jövet lefőzzük” – és már rugaszkodunk is át a másik oldalba, Zsombó felé.

Katika régi ismerős Zolinak, a család másik feléhez tartozik, amolyan szőrzött rokonság. Úgy vette egyik unokatestvére feleségül Zolinak. Kifújja magát az autóban, mert két idős házaspárnál már reggel segített takarítani, rendbe tenni a dolgokat és még alig múlt el nyolc óra. Nagyon jókedvű

munkatárs a tanyagondnokok között, Katika. Sohasem lehet kedvét szegni. „Na, nem is – nevet. – Annyi jót kapunk az emberektől. Sokszor a kisöregek pogácsával, vagy lekváros papuccsal várnak bennünket.”

Előkerül a reggeli, amit ilyentájt szokott elkölteni Zoli. „Ilyenkor nekem is van egy kis időm és megreggelizek. Utána már nem sok lehetőségem lesz, mert még inkább beindul a verklei.”

Bent a tanyagondnoki központban már nagyüzem van. A faluból mindenfelől összegyűltek a nappaliban az idősek és jó hangulat uralkodik. A szoba sarkában nagy tévé, a híreket elcsendesedve figyeli mindenki. A konyhában odakint a forró kávé várt bennünket Zolival, de sok munka is, mert 126 ételhordót kell most összepárosítani, mert annyit mosogattak el tegnap. Szinte két lépés között issza meg Zoli a kávéját végül és egy pillanatra megáll a munka, mert a főnökasszony lépett be az ajtón. A munka gördülékeny, mindenki tudja a saját dolgát. A szeme, azért a jó főnökök módjára, egy villanás alatt végig szalad a csapaton. Mindenkit ismer, minden család gondja, története az, amivel neki is meg kell birkóznia, az, ami egy főnöknek a vállát nyomja, de akin csak tud, segít itt Szatymazon. „Péter, itt Szatymazon nem lehet olyan tanya, ahová mi ne jutnánk el.”

– Zoli, most a Neszűrjhegybe mennek?

– Oda, főnökasszony.

Ennyi elég is ahhoz, hogy mindenki tudja, rend van, mindenki tudja a dolgát. Mi az eleredő esőben eltűnünk, és a „kiskövesen” átugrunk a vasúton. Laci már nagyon is vár bennünket, és bár nehezen mozog, de olyan örömmel, akarattal igyekszik, nehogy rá kelljen már várni. Elindulunk.

Végre bent vagyunk a kocsiban, sóhajt. Az új embereknek mindig örülnek az itteniek. Laci betegsége előtt híres kőműves volt. „Annak idején, tudjátok – meséli Laci – éppen alig töltöttem be a 10 évemet, amikor apám magával vitt, hiszen ő is kőműves volt. Nagyon megszerettem a szakmámat és az országban nem is volt sok olyan kőműves, mint amit én tudtam, amit én csináltam. Régi épületeket restauráltunk, stukkókat meg mindent! Különleges dolgokat! A legszebb mind közül, amikor Svédországba menekült barátom felhí-

vott, hogy gyűjtsem össze azokat, akik ehhez értenek. Innen Magyarországról ötven mentünk el a kilencvenes években Moszkvába. Ott voltunk félét. Ami azonban nagyon fontos és minden fiatalnak tudni kell, hogy a család az első legyen és aztán csak a sok külföldi munka... na majd folytatjuk" – nevet, hiszen beérkeztünk és itt van a sok ismerős. Csupa élet már a szatymazi központ.

Egy villanásra benézünk, hiszen fel kell venni a gyógyszeres füzetet és le kell adni az orvosi rendelőbe. Most hoztak be további kannákat, mert vizet is kell vinni más tanyákba is. Vezetékes nincs és elfogyott az ivóvíz – azt se felejtjük el! Vidácsné Lukucza Éva tanyagondnok meg is jegyzi, hogy erről híresek a tanyagondnokok, hogy semmit nem írnak föl, de mindent megjegyeznek.

Zolival újra autóba ülünk és az orvosi rendelőbe igyekszünk. „Zolika az, ugye?” – kérdezi a váróban az egyik idős hölgy. Ő és mindenütt mások is maguk elé engedik az embereket a tanyagondnokokat. Nyílik az ajtó és egy kedves ápoló veszi át a füzetet. Doktornő mindent átnéz és majd megmondja, hogy kinek kell kontrollvizsgálatra jönni. Délután, a szokott időben!

Innen széles bevásárlólistákkal felvértezve, megannyi borítékkal a zsebben, megyünk a boltba. „Péter! Most figyelj, mert nem lesz egyszerű. Egy kosárba szedjük össze a felírt dolgokat: kenyér, tej a leggyakoribb. A narancs most is nagyon megy, főleg így télen. Kell hagyma is. Erre azért figyelni kell, meg még arra is szoktam, hogy melyik boltban, mi az olcsóbb. Spórolok az öreg barátaimnak, ahol csak tudok, hogy több maradjon nekik, mert minden forint számít. Tél van!”

Kell még hús is, de az csak nagyboltban van. Gyerünk át! Sorban állni itt sem kell, mert két kedves hölgy azonnal előre engedi Zolit, hogy haladjon. „Tudod, Péter, itt faluban mindenkinek van rokona és lehet, hogy éppen az egyik nagybácsihoz, rokonhoz igyekszünk és segítenek bennünket. Mindenki a maga módján és ennyi pici már éppen elég is. Látod, ez itt Szatymaz és remélem, hogy ilyen összetartóak maradunk. Bár mostanában vannak Szegedről kiköltözők és bizony velük már nem tud a falu olyan kapcsolatot kialakítani, mint a régi világban. Más. Aki nem idevaló, nem érzi meg azt az összefogást, azt az erőt, amit a tanyavilág tud adni.”

Rendőrfőnök jön velünk szembe és fogadják a falusiak köszönését, viszonzózzák is. Rendben van ez így. Mindenkit ismernek, betörésről, lopásról nem is tudnak az öregek.

Egymást kérdezzgetik, amikor szó esik erről, de nem tudnak senkit. Pedig az már tényleg nagy dolog, ha ők sem tudnak ilyenről! „A mostani világ meg már teljesen más, azonnal tudjuk, hogy baj van. Mindenkinek van már mobiltelefonja és hívjuk egymást. Na, igen! Ez már nagyon veszélyessé teszi a tanyák között járkálást” – nevet Zoli! Hamar utoléri a csibészt!

A központban az összes ételhordót bekészítették és az autókba, az üléseket lehajtva kell most berakni a ládákat. Itt, Szatymazon 460 főre főznek, köztük a bölcsőde és az óvoda részére is. Már nagyon várják az új konyhát, mert a mostaniba, ahogy a tanyasi emberek mondják, nem tudnak elég vizet feltenni. A polgármester úr most azon dolgozik, hogy sikerüljön átköltöznünk és egy nagyobb, újabb konyhában tudjunk dolgozni – mondják reménykedve a konyhán. Régi idők ízei azok, amelyeket itt készítenek napról napra, hiszen ha lehet, bizony a környező tanyákból szereznek be alapanyagokat. Mindenki szatymazi is itt.

A központból a közelebbi házakhoz kerékpárral indulnak el, de többen itt várakoznak már az ebédre. Néhány adagot pedig az épület konyhájában tálalnak fel, miközben mi újra útnak indulunk a tanyavilág mindenféle zugaiba. Úttalan utunkat rójuk tovább és megannyi tanyasi ember vár bennünket. Hallgatnak az öreg fák. A kisöreg meg a bejáróról már a havat is lehánytáék úgy várnak bennünket, hogy könnyebben tudjon megállni Rózsa Zoltán, Zoli, a szatymazi tanyagondnok. Egy-egy háznál kulcsra zárt kapu, hamis kutyák, de a zsebből kulcs kerül elő, a kutyák elcsendesednek. Zoltánnak ide is van bejárása.

Rózsa Zoltán ma 61 évével, naponta sokszor, embert próbáló nehézségek között 110-130 kilométert vezet a tanyavilágban. Naponta megy a gyerekekért, hogy elérjék az iskolát, naponta viszi Katikát, az ápolót, hogy segíteni tudjanak a tanyán maradt időseknek, naponta vásárol, amelle, hogy híreket visz az egyik tanyából a másikba. Hol jót, hol rosszat, mert egyikből is, másiból is van, hol több, hol kevesebb és bizony azokkal a gondokkal is meg kell birkóznia. Hajnali korán kelés, esti korán fekvés, de amikor elbúcsúznak, hozzáteszi, hogy ha újra választana is, akkor is a tanyát választaná. Nem könnyű az ebben a szakmában dolgozóknak, ami a távolságok, a nehézségek miatt, a szociális ellátás peremterülete. Itt kezdődik minden és itt mutatja meg az ember az igazi arcát.

Ma Szatymazon hat tanyagondnok rója az utait, éppen most is. Nagy eredmények vannak a tanyagondnoki szolgálat mögött, szinte a semmiből indultak. Ma egy nagy szervezet részeként szervezik meg a mindennapjait a kint élőknek s köztük vannak olyanok, akik még emlékeznek arra az időre, amikor három biciklivel járták a tanyákat.

Búcsúzom Rózsa Zoli barátomtól. Megy tovább, mert még estére a gázpalackot ki kell vinnie és a gyerekeket haza kell szállítania a jánoszállási sarokba. Megígérte. S a kimondott szónak súlya van. „Peti, most nekem mennem kell, majd folytatjuk a vadászházban, lent Öreghegyben” – és megszorítjuk egymás kezét...

Szilágyi Bay Péter

agrármérnök, okleveles növényorvos

(A Promenad.hu honlapon 2017. március 9-én megjelent riport rövidített változata)

„Itt élünk, itt születtünk, mindenki ismer bennünket”

Hét nap huszonnégyszer órában

Csak az lehet igazán jó tanyagondnok, akinek vannak gyökerei. Aki mindenkit ismer és hajlandó éjjel-nappal, még hétvégén is készenlétben lenni. Hálás, de roppantul megterhelő hivatás ez.

„Figyeljétek a fehér kocsit! Ott leszek!” – ezzel az instrukcióval igazít útba Mojzinger Ildikó, Tiszakürt tanyagondnoka. A bogarasi részen az ismeretlennek könnyű olyan dűlőútra ráfordulni, melynek végén aztán megfordulni sem tud.

Saját autónkkal nem merünk közlekedni, pár méter után tengelyig süllyedne a hóletől elázott földúton, négykerék-meghajtású kocsiba ülünk át – jól jön a cserkei önkormányzati segítség. Ildikó éppen az ebédet viszi ki a környéken élőknek, Pintér András portája előtt futunk össze vele. Egyszerre szállunk ki autóinkból.

– Csakhogy itt van már, Ildikó! – kiált fel a férfi. – Mit hozott, Ildikó? Van benne hús? – somolyog a férfi az ételhordóra, majd hozzáteszi, végül is mindegy, mindent megeszik.

Persze, Ildit nem csak az ebéd miatt várta már nagyon a férfi. Ahogy sok más itt élőknek, úgy neki is a tanyagondnok jelenti a legfőbb kapcsolatot a külvilággal. Hétközben alig-alig találkozik mással.

Ildikó kenyeret is hozott a férfinak, két-három naponta vásárol neki egy kilót. A legközelebbi bolt kilométerekre van innen, Andrásnak nincsen autója. Mivel éppen ebédbefizetés van, András leszámolja a több ezer forintot. Nagyon be kell osztania a pénzt – mondja –, mert abból van a legkevesebb: ötvenháromezer forint a nyugdíja, ebből majd tízezer az ebéd. Őt a villanyszámla. Még jó, hogy vízdíjat nem kell fizetnie, mivel a házban nincsen vezetékes víz.

Andrástól elbúcsúznak. Van még egy vizes kanna a tanyagondnok koszájában, egy közelben élő asszonynak kell kivinni, nála sincs ivóvíz. Útközben elmondja Ildikó, hogy errefelé jobbra idős emberek élnek, sokuk magányos, alacsony jövedelmű. Abban segít nekik, amiben tud. Egy ta-

Mojzinger Ildikó tiszakürti tanyagondnoknak egy feladata a sok közül az ebédkihordás

Fotó: Mészáros János

nyagondnok egyszerre pszichológus és lelkesegélynyújtó, gyógyszer- és vízkiszállító, élelmiszer-beszerző.

– Csak rájuk nézek, és már látom, ha valami gondjuk van. Ilyenkor egy kicsit több időt töltök náluk, meghallgatom őket, hadd panaszkodják ki magukat – mondja. Egy dűlővel odébb egy csomagot ad át az ott lakónak. Igen, néha a postás feladatait is átveszi.

Volt, hogy ő szervezte le az állatorvosi kezeléseket, fizette be a csekkeket, sőt, akadt, akit pályázaton indított el, hogy mindenféle adományhoz jusson.

Közben Rab Gyuláné Erzsike néni-vel is összefutunk, éppen szomszédjához indul. Azt mondja, mindig jobb, ha társaságban tölti az időt, mintsem egyedül. Ha a tanyagondnok is megérkezik, az a legizgalmasabb a napban.

– Érzem, hogy hálásak az emberek, akiket rendszeresen látogatok. Az, hogy mindig örömmel fogadnak, hogy megosztják velem legbizalmasabb gondjukat is, hogy esetenként kávéval, süteménnyel várnak, munkám legnagyobb elismerése – bólogat Mojzinger Ildikó.

A Cserkeszőlő külterületén dolgozó Nagy Katalin tanyagondnokkal is munka közben beszélgetünk. Hamarosan Kunszentmártonba indul, egy ellátottját kell bevinni orvoshoz. Kati is azt mondja, ők az egyedüli kapocs sok egyedül élő ember számára. Az intézményhiányos térségben száz meg száz feladat hárul rájuk. Van, hogy házhoz viszik a „hivatalokat” és velük együtt a hivatalnokokat.

A segélyek kiosztása is az ő feladatuk, sőt, amolyan „kisbíróként” is működnek, hiszen ők plakátolnak és hirdetnek eseményeket. Munkájuk heti hét naptól áll, és huszonnégyszer órást jelent. Felváltva mondják:

– A gyökerek nagyon fontosak. Itt élünk, itt születtünk, mindenki ismer bennünket, és mi is ismerünk mindenkit. Ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy boldoguljunk és megértessük magunkat.

– Belső elhivatottság és empátia nélkül nincsen helye itt senkinek. Erre a munkára születni kell.

Joó Zsuzsanna

(Megjelent a Szolnoki Néplap 2018. március 8-i számában)

Télen a csemői határban

Ujvári Sándor, az MTI fotóriportere Turcsán István nyomába szegődött a Pest megyei Csemőben, hogy bemutassa a tanyagondnok munkáját, aki a hideg idő miatt fokozottan ellenőrzi a külterületen élőket.

A 2017-es év a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületénél

Egyesületünk 1997 novemberében – húsz éve – alakult meg Kelebián. Az alakuláskor nem volt még 20 a falugondnokságok száma, ma pedig térségünk (Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok megye) 174 településén 264 falu, illetve tanyagondnokság működik. 2017-ben egyéni egyesületi tagjaink száma 146, pártolói önkormányzati tagjaink száma: 122. A tagok a tagdíjat rendszeresen kötelesek fizetni.

A médiumokban képviseltük a falu- és tanyagondnokságot (Magyar Nemzet, Szabad Föld, Petőfi Népe, Békési Hírlap, Délvilág, MTV, Homokhát TV), www.prohalo.hu, www.nonprofit.hu, www.kecskemet.hu. Folyamatosan működtetjük honlapunkat www.falugondnoksag.hu, www.tanyagondnoksag.hu. 2017-ben hét alkalommal jelentettük meg a Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevelet.

Egyesületünk elnöksége 3 alkalommal, felügyelőbizottsága 2 alkalommal ülésezett Kecskeméten, Ásotthalmon, Lórén. Közgyűlést egy alkalommal tartottunk.

Falugondnoki találkozót, szakmai konferenciát szerveztünk Helvécián és Orosházán. Egyesületünk 20 éves évfordulóját Csólyospáloson konferencia keretében szerveztük meg.

9 csapat vetélkedett az immár nyolcadik alkalommal megrendezett „Falugondnok négy keréken” területi baleset-megelőzési vetélkedőn, melyet a Bács-Kiskun Megyei Rendőr főkapitánysággal együttműködésben szerveztünk.

Egyesületünk felnőttképző intézmény. Három csoportban összesen 66 fővel falugondnoki alapképzést indítottunk. 7 senior falugondnok (Benkovics Tibor, Kovácsné Katz Erika, Turcsán István, Bíró Zoltán, Nagy Zsolt, Császár János, Karácsony Gergely) segítette az újonnan munkába álló falu- és tanyagondnokokat. 9 továbbképzésünkön 197 fő vett részt. Továbbképzéseinket Bács-Kiskun, Baranya, Nógrád, Vas és Zala megyében szerveztük.

A KEMÉNY BERTALAN FALUFEJLESZTÉSI DÍJ ünnepélyes átadására 2017-ben Alsómocsoládon került sor. Díjat kaptak egyesületünkől Turcsán István csemői tanyagondnok és Csörsz Zelenák Katalin ügyvezető.

Három napos „látóutat” szerveztünk Fejér megyébe azért, hogy megismerkedjünk más megye falugondnoki, tanyagondnoki szolgálataival.

A bócsai Önkormányzat támogatásával Családi napot szerveztünk Bócsán, melyen a falugondnokok családjukkal vettek részt.

Évek óta jó kapcsolatot ápolunk a Nők Kishegyesi Fórumával. Májusban mi látogattunk el Kishegyesre, s a kishegyesieket a Családi napunkon fogadtuk.

A vonalas telefont és az internetet a HELLO HOLNAP Alapítvány támogatásával kedvezményesen vehettük igénybe.

Közhasznú tevékenységek:

Szociális tevékenység: Információszolgáltatás, tanácsadás, a falu- és tanyagondnokság képviselője (20 éves az egyesületünk - konferencia, Csólyospálos; Kemény Bertalan Díj, Alsómocsolád) falugondnoki találkozók (Helvécián, Orosházán), szakmai tapasztalatcserék szervezése (tanulmányút Fejér megye), együttműködés más megyei falugondnoki egyesületekkel bonyolítása.

Vidékfejlesztés, területfejlesztés: Országos Falugondnoki konferenciát rendeztünk egyesületünk megalakulásának 20 éves évfordulója alkalmából

Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés: Elsősegély képzés falu- és tanyagondnokok részére (54 fő)

Képzések helyszínei: Kecskemét, Zomba

Segítő szakemberek felkészítése a szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára – képzés falugondnokoknak (57 fő) Répceszemerén, Szűrőn és Kecskeméten.

Falugondnokok négy keréken közlekedés-ismereti vetélkedő, Kiskunhalas: elsősegélynyújtás ismereti verseny

Kulturális tevékenység: Családi nap: Bócsa (129 fő)

Mérleg szerinti eredmény

	Megnevezés	2016 év (ezer Ft)	2017 év (ezer Ft)
1.	Közhasznú tevékenység bevétele	32.334	20.993
2.	Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0
3.	Egyéb bevételek, ebből:	15.994	9.658
	- tagdíj, alapítótól kapott befizetések	4.105	4.223
	- támogatások	11.889	4.543
	- adomány	0	0
4.	Pénzügyi műveletek bevételei	340	69
A.	Összes közhasznú bevétel (1+2+3+4)	48.668	30.720
6.	Anyagjellegű ráfordítások	27.928	16.858
7.	Személyi jellegű ráfordítások	19.492	22.386
	- ebből: vezető tisztségviselők juttatása	0	0
8.	Értékcsökkenési elírás	929	421
9.	Egyéb ráfordítás	0	42
10.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	3
B.	Összes közhasznú ráfordítás (6+7+8+9+10)	48.349	39.710
C.	Adózás előtti eredmény (A-B)	319	- 8.990
12.	Adófizetési kötelezettség	0	0
D.	Adózott eredmény (C-12)	319	- 8.990

Társadalmi esélyegyenlőség biztosítása: tanácsadások a tanyagondnokok településen falugondnokok számára.

Oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés: Falugondnoki alapképzés három csoportban (66 fő)

Akkreditált továbbképzési programok kidolgozása, engedélyeztetése, képzések megvalósítása

Kilenc helyszínen Szécsénke (Nógrád), Répceszemere, (Vas), Pusztaderics (Zala), Szigetvár, Szűr (Baranya), Zomba (Tolna) Szabadszállás – Balázspusztá, Kecskemét (Bács-Kiskun), 11 továbbképzés 197 fő részvételével.

Kutatás: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megye 174 településen 264 falu- és tanyagondnoki szolgálat működik. A településeken élő hátrányos helyzetű lakosság esélyegyenlőségének biztosítása. Ennek eszközei a felmérések, kutatások.

Bűnmegelőzés, baleset-megelőzés: Baleset megelőzési képzés falu- és tanyagondnokok, házi segítségnyújtók részére (54 fő): Kecskemét, Zomba

Falugondnokok négy keréken közlekedés ismereti verseny Kiskunhalason (30 fő)

Közérdekű önkéntes tevékenység: Önkéntesek segítik a rendezvények (falugondnoki találkozók, falu-, tanyafórumok, képzések) megszervezését, megvalósítását.

Családok védelme, jólétének erősítése: képzéssel, közösségi rendezvényekkel nyújtottunk segítséget a családi értékek, a családok megerősítésére. Családi nap (129 fő)

Hátrányos helyzetű rétegek képzése, foglalkoztatása: képzések, foglalkoztatás

Társadalmi részvétel erősítése: Együttműködési nyilatkozat 122 önkormányzattal

Kapcsolatépítés határon túl: Erdélyi kapcsolatok, falugondnoki és civil együttműködések erősítése. Együttműködés a Romániai Falugondnokok Szövetségével, a Caritas-szal és az ERMACISZA-val.

Mérleg

A tétel megnevezése	2016 év (ezer Ft)	2017 év (ezer Ft)
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)		
A. Befektetett eszközök	2.238	1.861
I. Immateriális javak	0	0
II. Tárgyi eszközök	2.238	1.861
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
B. Forgóeszközök	85.293	95.260
I. Készletek	0	0
II. Követelések	597	4.144
III. Értékpapírok	0	0
IV. Pénzeszközök	84.696	91.116
C. Aktív időbeli elhatárolások	949	2.301
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	88.480	99.422
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)		
D. Saját tőke	82.522	73.531
I. Induló tőke/jegyzett tőke	20	20
II. Tőkeváltozás/eredmény	82.183	82.502
III. Lekötött tartalék	0	0
IV. Értékelési tartalék	0	0
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	319	- 8.991
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
E. Céltartalékok	0	0
F. Kötelezettségek	657	4.878
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	657	4.878
G. Passzív időbeli elhatárolások	5.301	21.013
FORRÁSOK ÖSSZESEN	88.480	99.422

Vajdasági kapcsolatok helyi közösségekkel (Kishegyes), civil szervezetekkel (Kishegyesi Női Fórum, Caritas).

Csörszné Zelenák Katalin

Képünk a 2018-as közgyűlésen készült.

Nemzeti értékek

Benedek Péter Emlékház

Benedek Péter (1889-1984) Uszódon született, a népi naiv festészeti irányzat kiemelkedő alakja. Apja kőműves-ács volt, talán tőle örökölte tehetségét. Édesapja és tanítója is támogatta, még a kalocsai érsekhez is elvitték, azonban továbbtanulása megbukott, mivel református volt. Művészeti képzésben nem részesült, földművesként kezdte környezetét, a paraszti élet hétköznapi és ünnepi eseményeit olaj-, akvarell- és pasztellképeken megörökíteni. Képzletgazdag, részletezőkedvvel előadott életképei mellett portrékat, realisztikus ceruzarajzokat is készített. Művei több nemzetközi, a naiv művészetet bemutató seregszemlén képviselték Magyarországot. 1970-ben a Népművészet Mestere kitüntető címmel ismerték el munkásságát. Pályafutása során Uszódhoz mindig hű maradt, amely megmutatkozik az általa készített festmények témájában is.

A Benedek Péter Emlékház múzeumként működik, műemléki védelem alatt áll. Fenntartásával és megőrzésével az uszódai hagyományok ápolását, kulturális és közösségi élet erősítését segít elő, mely szorosan kapcsolódik a megyei hagyományok őrzéséhez, kulturális életéhez. A 19. századi parasztházban Benedek Péter festő tárlata és egy uszódai tárgyakból álló néprajzi kiállítás látható, amely egész évben várja az érdeklődőket. Az épületet a festő születésének 100. évfordulójára restaurálták és nyitották meg.

Együttműködés határon túl

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete az EFOP-522-17-2017-00004-es pályázat keretében együttműködési megállapodást kötött a Nők Kishegyesi Fórumával, valamint a Romániai Falugondnokok Szövetségével. A 2018. február 9-én Ásotthalmon megtartott találkozón Fackelman István alpolgármester köszöntötte a jelenlévőket, Csörsz-

né Zelenák Katalin projektvezető ismertette a pályázatban és az együttműködési megállapodásban foglalt feladatokat, programokat a külföldi partnerekkel. Ezt követően beszámolók hangzottak el a határon túli falugondnoki szolgáltatások jellegzetességeiről és a közeljövőt érintő terveikről. Végül aláírták az együttműködési megállapodásokat.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörszné Zelenák Katalin

Sümeгинé Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almási László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét